JULIO, 1910

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO
DE
"Brazila Ligo Esperantista"

Elirante ĉiumonate—Apparecendo mensalmente
REDAKCIO — RUA SETE DE SETEMBRO N. 195
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

ENHAVO

Rio de Janeiro — Brazilio

ESPERANTO GAZETO

A «Gazeta de Noticias», unu el la plej ŝatataj kaj plej legataj brazilaj ĉiutagaj jurnaloj, decidis publikigi dufoje ĉiusemajne, specialan fakon titolitan «Esperanto Gazeto». Tiu fako aperis la unuan fojon la 27an de Junio.

Nenecese estas klarigi kiom grava estas la helpo kiun «Gazeta de Noticias» tiel faras al la poresperanta propagando ĉe ni.

De nun, tra la tuta vastega Brazillando, de Amazonas ĝis Rio Grande do Sul, ĉiuj legantoj de «Gazeta» (kaj ilia nombro estas nekalkulebla) havos oftajn, konstantajn, bonegajn informojn pri nia kara lingvo.

Nian koran dankon al "Gazeta de Noticias" kiu de nun fariĝis la vera oficiala organo de la brazila esperantistaro.

MALSERIOZAĴOJ. *Kurioza demando.* Iam venis al fervoja stacidomo kamparano kunportante grandan lignan kaĝon enhavantan porkon kiun li volis sendi per la vagonaro al proksima urbo. Sed kutime oni sendas porkojn ŝnurligitajn; tial la staciestro ne sciis kiom la kamparano devis pagi, ĉar en la tariflibro troviĝis kalkuloj por "birdoj en kaĝoj" kaj "bestoj ŝnurligitaj", sed ne por porkoj en kaĝoj."

Por solvi la demandon, la staciestro sendis al la Direktoro de l'fervojo la jenan telegramon: "Ĉu porko enkaĝigita estas birdo?"

La "Esperantista Familia Rondo" de Goyanna sciigas al ĉiuj Samideanoj ke ĝi estis fondita kiel klubo por la disvastigo kaj tutmonda interkomunikado rilate nia kara lingvo.

Por la inter rilato kun la brazilaj kaj aparte pernambukaj samideanoj oni petas komunikojn pri la nomo kaj sidejo de kia ajn alia asocio, aro aŭ klubo, kaj eĉ unuulo kiu konas aŭ lernas tiun ĉi inter komprenilon kaj volas korespondadi per ĝi.

Oni povas sin turni nome al la klubo supre nomata kies sidejo estas la urbo Goyanna, Ŝtato Pernambuko, (Brazilujo) aŭ al ĝia Sekretario.

La direktantaro: Sino B. A. Coura, prezidantino Frino M. C. Coura vicprezidantino, D-ro Methodio Maranhão sekretario, Sidejo: Goyanna, Pernambuco. (Brazil).

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

Unuiĝo kreas forton

A Brazila Ligo Esperantista (Liga Esperantista Brazileira) cujo directoria é annualmente eleita pelos Congressos, tem por fim dirigir a propaganda do esperanto no Brazil em questões de interesse geral, proceder a exames de esperanto, dar diplomas de professores, auxiliar os grupos e representar em qualquer emergencia a opinião dos esperantistas brazileiros.

Sède—Rio de Janeiro, rua Sete de Setembro, 195.

Cotisação annual Cada grupo que adherir paga 10$ por anno e elege um delegado, de preferencia residente no Rio de Janeiro. Pode o Grupo escolher mais de um delegado, pagando nessa hypothese 10$ por cada um.

Qualquer pessoa pode isoladamente adherir á Liga, pagando a annuidade de 5$. Não ha joias.

Vantagens Os grupos que adherirem á Liga gozarão das seguintes vantagens:

a) Recebem o «Brazila Esperantisto» para os socios com abatimento de 20 % do preço da assignatura annual;

b) Por intermedio dos seus delegados são informados das decisões da Directoria da Liga, nas quaes tomam parte;

c) Gozam de abatimento nas edições da Liga, e nas encommendas que por meio della fizerem de quaesquer obras esperantistas;

d) Recebem da Liga todo o auxilio que esta lhes puder prestar, em beneficio da propaganda e diffusão do esperanto;

e Podem publicar no orgão official da Liga informações mensaes sobre o movimento esperantista local.

Nota.—*A Liga não intervem em assumptos referentes á vida interna dos grupos filiados, podendo estes agir livremente de accordo com os fins para que foram creados.*

Das vantagens *c*, *d* e *e* gozam tambem as pessoas que adherirem isoladamente á Liga, as quaes recebem o «Brazila Esperantisto».

A relação dos grupos filiados e das pessoas que adherirem á Liga será publicada no «Brazila Esperantisto» e no «Brazila Adresaro» a apparecer brevemente.

Chamamos a attenção das directorias dos grupos esperantistas e de todos os bons *samideanoj* maxime os que não fazem parte de grupos locaes para a conveniencia da adhesão á Liga, conforme o voto emittido pelo 3º Congresso Brazileiro de Esperanto.

As pessoas que desejarem adherir á Liga devem utilisar o seguinte boletim:

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

BOLETIM DE ADHESAO

1910

Nome.........

Profissão.........

Endereço.........

....

Data e assignatura.........

....

Escrever legivelmente e remetter, com a importancia da adhesão, sob registro ou vale postal, ao Sr. Edmundo Tribouillet, thesoureiro, rua Sete Setembro 195. O remettente receberá o cartão de membro da Liga, e o «Brazila Esperantisto.»

Quanto á adhesão dos grupos e demais informações, dirigir-se ao Sr. J. B. Mello Souza, 1º Secretario, rua Sete Setembro 195.

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO

de "Brazila Ligo Esperantista"

3-a. Jaro. — *Julio - 1910* — *Numero 1.*

JARABONO:	Elirante ciumonate — Apparecendo mensalmente	
En Brazilio........... 3$000	REDAKCIO — RUA SETE DE SETEMBRO N, 195	Specimeno............ 0.f.,50 (0,S 20)
Eksterlande.......... 5.fr.,00 (2,S.)	Rio de Janeiro — BRAZILIO	Numero avulso....... 300 Rs.
		Helpabono........... 10$000

"BRAZILA ESPERANTISTO"

As dificuldades com que lutamos para editar o *Brazila Esprantisto* obrigaram-nos a demorar por alguns mezes a publicação do presente numero com que se inicia o 3º anno de nossa revista.

Terminado, porém, esse eclipse involuntario, recomeçamos nossa tarefa cujo exito depende tão sómente do auxilio que esperamos obter de nossos «samideanoj» que, certo, reconhecendo a urgente necessidade da manutenção do *Brazila Esperantisto*, não nos recusarão o concurso indispensavel das assignaturas e da collaboração.

Desde já manifestamos nossa sincera gratidão aos que, attendendo ao voto do 3º Congresso do Esperanto, desde logo resolveram contribuir com auxilios pecuniarios para a publicação do *Brazila Esperantisto*.

AL LA ESPERANTA GAZETARO

Malsamaj kaŭzoj neebligis dum la lastaj monatoj la aperon de *Brazila Esperantisto*. Nun ni rekomencas ĝian eldonadon, esperante ke de nun nia revuo publikiĝos regule, scigante nian samlandanan samideanaron pri la progresoj de esperanto fremdlande kaj la frendan esperantistaron pri nia laborado kaj niaj triumfoj. Ni kore dankas la esperantistan gazetaron kiu, malgrŭ la neapero de «B. E.», ne ĝin forgesis kaj ne ĉesis sendadi al ni ĉiujn informojn pri tutmonda esperanta movado.

Koran dankon, do, al niaj afabaj kolegoj.

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

Laŭ la Regularo de Brazila Ligo, la 3ª Brazla Kongreso de Esperanto elektis sian novan estraron por la jaro 1910-1911ª. Tiu nova estraro estas la jena:

Prezidanto: Dro. Alberto Couto Fernandes, supera oficisto ĉe la Ĝenerala Telegrafejo, prezidanto de Brazila Klubo Esperanto, membro de Lingva Komitato.

Vicprezidanto: Dro. João Keting, profesoro ĉe la Gimnazio de Campinas, membro de Lingva Komitato (reelektita).

1.ª Sekretario: João Baptista Mello Souza, oficisto ĉe la Ministrejo de l' Internaj Aferoj (reelektita).

2.ª Sekretario: Dro. Hernani da Motta Mendes, ĥirurgiisto, membro de l' organiza Komitato de la 4.ª Brazila Kongreso (reelektita).

Kasisto: Sro. Edmundo Felix Triboullet, oficisto ĉe la Ĝenerala Telegrafejo.

La Kongreso elektis Dron Backeuser honora prezidanto de Brazila Ligo, kaj esprimis la deziron ke ĉiuj esperantistaj grupoj aliĝualĝi.

La oficiala organo de B. L. E. estas *Brazila Esperantisto*, redaktata de ĝiaj sekretarioj.

Sidejo: Strato 7 de Setembro, 195, Rio de Janeiro.

DANKESPRIMO DE D-RO ZAMENHOF

"Okaze de la kvindeka datreveno de mia naskiĝo mi ricevis grandegan multon da bondeziroj en plej diversa formo: telegramojn, leterojn, poŝtajn kartojn, gazetajn artikolojn, librojn, manuskriptojn, fotografajojn, k. t. p. io ĉi tio profunde min kortuŝis, kaj mi tre dezirus esprimi al ĉiu gratulinto aparte mian plej koran dankon; sed bedaŭrinde tio estas por mi fizike neplenumebla. Tial oni volu pardoni min, ke anstataŭ respondi aparte al ĉiu persono, aŭ almenaŭ al ĉiu gazeto, societo aŭ grupo, mi esprimas mian plej profundan dankon al ĉiuj kune, per ĉi tiu publika letero. La gazetoj Esperantistaj faros al mi grandan komplezon, se ili publikigos mian dankon.

Varsovjo, 20-an de decembro 1909.

L. L. Lamenhof.

Ni sciigas nian legantaron ke Brazila Ligo Esperantista sendis telegramon al D-ro Zamenhof salutantan lin okaze de la datreveno de lia naskiĝo.

Ankaŭ de D-ro Zamenhof ni rivevis la jenan poŝt karton:

25. I V. 10.

Karaj Sinjoroj

Ĵus mi riceʌis la cirkuleron pri la Tria Brazila Kongreso de Esperanto. Mi rapidas sendi al la Kongreso mian koran saluton, kvankam bedaŭrinde mia saluto venos jam tro malfrue.

Via

Zamenhof.

TRIA BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

PETROPOLIS

Petropolis, la ĉarma kaj alloga Petropolis, unu el la plej belaj brazilaj urboj, estis dum kelkaj tagoj nia *Esperantujo*.

Tie okazis la tria granda kunveno de l'brazila esperantistaro; tie, do, ni atingis novan rimarkindan triumfon sendube pli gravan ol la antauaj plej gravaj triumfoj.

La plensukcesa efektivĝo de nia Tria Kongreso ankoraŭ unu fojon pruvis kaj vidigis kiom granda estas la progresado de esperanto en nia lando.

Antaŭ ĉio, notinda estas la helpado kiun ni ŝuldas al la Respublika Estraro kaj al la tuta gazetaro, ĉiam tre favoraj al ni. Dank, al tin helpo, vigla antaŭenpuŝo kreskigis la propagandon kaj ni ricevis multnombrajn altvalorajn aliĝojn.

Neeble estas detale raporti ĉion kio okazis dum la neforgeseblaj kongresaj tagoj, kiujn ni pasigis en la mirinda Petropolis; tial ni klopodos kiel eble plej bone sciigi nian legantaron per simplaj, rezumaj informoj pri la belaj solenaj festoj, gajaj ekskursoj kaj kunvenoj kiuj rememorigos al ni nian ĝojan rendevuon.

Ricevo de l'gekongresanoj

Belega, vere neforgesinda estis la ricevo farita de niaj fervoraj Petropolisaj gesamideanoj. La 12^an de Majo, je la 7^a nokte, alvenis al Petropolss, en specialaĵ vagonoj de l'fervojo *Leopoldina* la plimulto el la gekongresanoj venintaj el Rio de Janeiro kaj proksimaj urboj.

Granda amaso da personoj ilin atendis ĉe la stacidomo. Oni ĝoje kriadis «Vivu Esperanto!» «Vivu Dro Zamenhof!» k. t. p. Troviĝis en la stacidomo la lerta muzikistaro «Euterpe» kiu boenege ludis la esperantistan himnon, pligrandigante tiel la entuziasmon kiu regis.

Kune kun siaj Petropolisaj amikoj la gekongresanoj iris en granda aro da veturiloj al la sidejo de Petropolisa Klubo. En ĉiuj vetnriloj vidiĝis verdaj flagoj kaj lanternoj, kaj brilis diverskoloraj artfajrajoj.

El la sidejo de P. K. la alvenintoj disiĝis, post interamikiga interparolado.

Festo en Tteatro Floresta

Tiun saman nokton ni ĉiuj ĉeestis ĉarman feston dediĉitan al la Kongreso kaj okazintan en Teatro Floresta.

Ĝi konsistis el koncerto, kantado de esperantaj himnoj, kinematografaj lumbildoj, k. t. p.

Prepara kunsido

La 13^an je l'tagmezo, okazis en salono de la Palaco de l'Urbestraro la prepara kunsido de l'Kongreso. Prezidis ĝin Dro. Napoleão Jeolás, prezidanto de la Organiza Komitato, helpita de Fino Avany Baggi de Araujo kaj S-ro Mello Souza, ĝiaj ge sekretarioj kaj de la nelacigebla komitatano kolonelo João Duarte da Silveira.

Malfermita la kunsido estis tuj aprobita la protokolo de l'lasta kunveno de la 2ª Kongreso.

Tiam, laŭ propono de Dro. Everardo Backhenser, estis aklamita per longa aplaŭdado, la jena Kongresa estraro:

Prezidanto: Dro. Antonio Carlos de Arruda Beltrão; 1° Vicprezidanto: Dro. Reinaldo Geyer; 2ª Vicprezidanto: Napoleão Jeolás; 3ª Vicprezidanto: Dro. Ataliba Amaral de Araujo; 1ª Sekretario: Hernani da Motta Mendes; 2ª Sekretario: Dro. Alcibiades Correa Paes; 3ª Sekretario: José Juliano Vanzolini: 4ª Sekretarino: Fino Julieta Mello Souza.

Sckeve Sro Jeolás invitis laĉlektitojn sidiĝi je siaj lokoj, kaj D-ro Beltrão dankis la Kongreson pro la elekto de l'estraro kies li estis prezidanto.

Solena malferma kunsido

Ĉe la luksa salono de Urbestrarejo, plena da distingindaj familioj, okazis nokte la solena malferma kunsido, unu el la plej belaj kongresaj festoj.

Malfermis la kunsidon Dro. Joaquim Moreira, presidento de l'Urba Registaro, kiu paroladis elmontrante grandan simpation je esperanto. Post salutis la Kongreson la jenaj delegitoj: José Michulovich,(rusa) riprezentinto de l'fremda esperantistaro; José Juliano Vanzolini de l'Grupo Suda Stelaro de Campinas; Dro. Couto Fernandes de l'Brazila Klubo Esperanto kaj riprezentinto de l'grupoj de S^o Paulo; Dro. Reinaldo Geyer, de l'grupo de Porto Alegre; Alekso Fanzeres de l'Laboristara Grupo kaj de Universala Esperanto Asocio; Kolonelo João Duarte da Silveira, de l'Petropolisa Grupo; Dro. Alcibiades Correa Paes, de l'Grupo de Aracajú; João Alfredo Desiderio Combat, de l'Grupo de Bomjardim; Fino Avany Baggy de Araujo, de l'Grupo Brazila Espero, de Campinas; Fino Julieta Mello Souza, reprezentantino de l'Grupo Norda Matena Stelo, de Pará kaj de l'Esperantistinaro de Guaratinguetá; Hernani Mendes, de l'Grupo E. de Alagoas; Dro. Ataliba Amaral de Araujo, riprezentanto de l'esperantistoj de l'Ŝtato Minas Geraes kai Dro. Oscar Napoleão Garcia de Souza riprezentanto de l'esperantistoj de Pernambuco.

Ankaŭ paroladis la riprezentantino de l'Grupo E. de Nicterohy, Sino Ricarda Backheuser, kiu prezentis al la ĉeestantaro sian trijaran ĉarman fileton João Carlos Backheuser. Tiu ĉi ankaŭ salutis la Kongreson per malmultaj vortoj, ricevinte longan aplaŭdadon pro la miriga lerteco per kiu li faris sian *paroladon*.

Sekve petis la parolon la prezidanto de Brazila Ligo, Dro. Everardo Backheuser kiu proponis ke oni elektu D-rojn Zamenhof, Joaquim Moreira, Grafo Affonso Celso kaj Medeiros e Albuquerque kiel honoraj prezidantoj de l'Kongreso. Surdiga aplaŭdado pruvis ke tiu propono estis tuj aprobata.

Fine paroladis Sro Deputato Medeiros e Albuquerque. Nenecese estas priskriki la intereson kiun elvokis la belega parolado dum kiu la fama

brazila verkisto kaj akademiano, per konvinkigaj frazoj pruvis la taŭgecon de esperanto kaj la grandegecon de l'ideo de lingvo internacia.

Je la komenco kaj finiĝo de l'kunveno multaj lernantinoj de l'muzika lernejo Santa Cecilia bonege kantis la himnon «Espero» samtempe ludita de orkestro direktita de Sro Paulo Carneiro.

Ĉeestis la kunvenon riprezentantoj de Sroj. Ministroj de Fremdaj Aferoj, de militaj Aferoj, de kelkaj Asocioj, Lernejoj, kaj de l'tuta gazetaro de Petropolis kaj Rio.

Labora kunsido. Decidoj de l'Kongreso

La 14^a^n matene kunvenis la Kongreso en la ĉambrego de Hotelo Bragança.

D-ro Arruda Beltrão malfermis la kunsidon kaj la Sekretario legis multajn salutajn telegramojn senditajn de niaj samideanoj el preskaŭ ĉiuj brazilaj ŝtatoj. La protokoloj de l'antaŭaj kunvenoj estes tuj aprobitaj.

Sekve oni diskutadis pri la kongresa tagordo kaj pri multaj proponoj celantaj la disvastigon de esperanto en nia lando.

La ĉefaj decidoj de l'Kongreso estas la jenaj :

a) La 3^a^ Brazila Kongreso de Esperanto elektis D-ron Everardo Backheuser *Konsilanto* de la Brazila esperantistaro, (elekto farita laŭ la deziro de l'lasta Internacia Kongreso).

b) La Kongreso decidis proponi la elekton de D-ro Reynaldo Geyer kiel membro de Lingvo Komitato, anstataŭ S-ro Arlindo de Souza, kiu eksiĝis;

c) Sciigi la prezidanton de l'Akademio pri la neceseco akcepti en ĝin riprezentanton de portugala lingvo, preferinde brazilano;

d) Konsili al ĉiuj brazilaj esperantistoj la aliĝon al Universala Esperanto Asocio, kaj la stariĝon de konsulejoj kai delegitoj de tiu Asocio en ĉiuj urboj ;

e) Elekti S-rojn Mello Souza kaj Querino de Oliveira riprezentantoj de Brazilujo ĉe la Sesa Universala Kongreso, okazonta en Washington dum la venonta Aŭgusto;

f) Komisii D-rojn Haroldo Amaral kaj João Keating por reprezenti la esperantistaron ĉe la «Kongreso de nstruado, baldaŭ kunvenonta en S^o^ Paulo;

g) Ke la 4ª Kongreso okazos en Juiz de Fora.

Krom tio, la Kongreso aprobis aliajn decidojn, pri kiuj ni raportas aliloke.

Ekskurso al Crèmerie Buisson

La 14^a^n je l'tagmezo, multaj veturiloj kunportis la gekongresanojn kaj invititojn al Crèmerie Buisson, ĉarmega kaj pentrinda farmo en la ĉirkaŭajo de l'urbo, kie oni pasigis kelkajn agrablajn horojn promenante, kantante kaj amuziĝante en gaja amika rondo.

Kongresa balo

Nokte okazis balo en ĉambrego de Hotelo Bragança, kie gastiĝis la plimulto el la gekongresanoj. Ĝi estes ĝojiga festo kiu daŭris ĝis la 1ª matene kaj konsistis ne nur el dancado, sed ankaŭ el ludoj kaj deklamado en kiuj partoprenis D-ro Beltrão, Hernani Mendes, Eustorgio Wanderley, Edmundo Tribouillet, Fino Julieta Mello Souza kaj aliaj.

Diservo. Prediko de P.o Benedicto Marinho

La 15^a^n je la 10ª pleniĝis je geesperantistoj, geinvititoj kaj petropolisaj familioj la Ĉefpreĝejo de Petropolis.

Ĉiuj ĉeestis solenan meson dum kiu estis kantataj de Fino Flora Montelro, D-ro Arruda Beltrão kaj Roberto Beltrão preĝoj esperante kaj Pastro D-ro Benedicto Marinho, fama religia oratoro, faris belegan predikon pri Esperanto kaj la Katolika Eklezio. En tiu prediko P.o Marinho, kiu estas fervora esperantisto, vere ravigis la aŭdantaron elmontrinte per mirindaj frazoj la belecon de nia ideo.

Bapto de estontaj esperantistoj

Antaŭ la meso okazis interesa religia cerimoj nio: la bapto de Verlande kaj Samideano, ĉarma filetoj de nia fervora kunbatalanto Kolonelo João Duarte da Silveira.

La baptogepatroj de l'unua estis D-ro Sá Earp kaj sia edzino, kaj de Samideano estis S-ro Mello Souza kaj Frino Maria Julieta Vargas.

Ni profitas la okazon por sincere gratuli Kolonelon João Duarte dezirante al liaj idetoj multajn feliĉojn kaj antaŭdirante ke Verlande kaj Samideano estos niaj bonaj samideanoj kaj varbos (se ankoraŭ necese estos) multajn samideanojn...

Post la diservo, ĉiuj geesperantistoj tagmanĝis kune en Hotelo Bragança, por festi la bapton de Verlande kaj Samideano. Dum la tagmanĝo oni faris kelkajn toastojn, tiam parolinte Kolonelo Duarte, D-ro Arruda Beltrão, Eustorgio Wanderley, Droj Sá Earp kaj Everardo Backheuser.

La lasta honora toasto estis farita de D-ro Backheuser al la plej malnova brazila esperantisto D-ro Baggi de Araujo.

Lasta solena festo

Parolado de Grafo Affonso Celso

Je la 2ª vespere efektiviĝis en Palacio de Crystal (*Kristala Palaco*) la lasta solena festo de l'Kongreso.

La urbestro de Petropolis, D-ro Joaquim Moreira, malfermis la kunsidon kaj donis la parolon al Grafo Affonso Celso.

Granda aplaŭdado aŭdiĝis tuj kiam la laŭreata verkisto kaj Akademiano stariĝis por paroli.

Neordinare belega estis la parolado de D-ro Affonso Celso kiu elkonfesis sian entuziasmon kaj simpation je nia afero, kaj, elmontrinte la gravajn servojn kiujn esperanto alportos al la Katolika Eklezio kaj al ĉiuj homaraj organizaĵo, konsilis al la esperantistaro la klopodon enkonduki devigan lernadon de nia lingvo en ĉiuj lernejoj.

Kiam nia *nova samideano*, la klera Grafo Affonso Celso finis paroli, la tuta multnombra ĉeestantaro entuziasme reaplaŭdadis.

Seviĝis koncerto, laŭ la jena programo:

«Espero», himno esperantista, kantita de l'lernantinoj de la Lernejo Sankta Cecilia;

«Romanco» de H. Oswald kaj «Air de Ballet» de F. Braga (violono) ludita de Fraŭlino Consuelo Leal;

«La muso» monologo deklamita de Frino Elfrida Kling;

«Senviva floro», poezio de Aŭgusto Ribeiro, muziko de Quirino Oliveira, majstre kantita de Profo. Carlos de Carvalho;

»Kanto de l'Ekzilo» kantita de Fino Flora Monteiro;

«Marcha Internaeional», (*Internacia Marŝo*) de S-ro Eustorgio Wanderley, kantita de Finoj. Isabel Meira, Elayde Castilho, Carmen Silva, Elisa Tanney, Alba Eloy, Avany Baggi de Araujo, Angelina Mercado, Lucy Eloy e Alice Fernandes Barros;

«La Verda Stelo», esperantista kanteto, muziko de D-ro Ferreira Penna, poezio de S-ro Mello Souza, ĥore kantita de multaj fraŭlinoj;

«Rapzodo», de Listz, ludita de Fino Fanny Guimarães;

«Antaŭen», esperantista marŝo, kantita de l'ernantinoj de Lernejo S. Cecilia.

Finiĝis la festo per la himno «Espero», kantita de ĉiuj geesperantistoj, kaj ludita de l'muzikistaro Euterpe.

D-ro Beltrão dankis la Urbestron, la gazetaron kaj la loĝantaron de Petropolis pro la afabla gastigo de l'Kongresanoj kaj fermis la Kongreson.

Post la belega festo en Kristala Palaco, ĉiuj geesperantistoj promenadis tra la urbo kaj la plimulto el ili prepariĝis por lareveno Rio'n.

D-ro Jacome Martins Baggi de Araujo

Le plej malnova apostolo de esperanto en Brazilujo, la klera D-ro Jacome Martins Baggi de Araujo, kvankam loĝante en Petropolis, ne povis ĉeesti la 3an Brazilan Kongreson de Esperanto.

Malsano malpermesis al li eliri el sia domo kaj partopreni je niaj kunvenoj. Ĝi estas ankaŭ la kauzo de tio, ke antaŭ longaj jaroj ne povas nin helpi en la poresperanta batalado tiu kiu komencis la semadon kies fruktodonajn rikoltojn ni ĉiuj vidas.

Tutkore ni deziras ke nia kara D-ro Baggi de Araujo, resaniĝinte, realportu al nia rondo la altvaloran helpadon de lia klereco kaj sin donemeco,

Agrabla surprizo

Kiam la geesperantistoj revenis el Petropolis, agrabla surprizo ilin atendis. En la stacidomo Alto da Serra troviĝis, kun sia familio, Grafo Affonso Celso, kiu tri iris adiaŭi la Kongresanojn.

D-ro Affonso Celso, sincere entuziasmigita, ree promesis ĉiam kaj ĉiel helpadi siajn samideanojn en la disvastigo de nia kara lingvo internacia.

Meze de bruega aplaŭdado oni aŭdis «Vivu la Grafo Affonso Celso!» kaj «Vivu Esperanto!» ĝis la foriro del'vagonaro kiu kunportis la geesperantistojn tre ĝojigitajn pro la afableco del'klera brazila verkisto.

La Kongreso kaj gazetaro

La tuta brazila gazetaro tre favore raportis pri la Kongreso. Tamen ni devas speciale kaj dankeme citi la grandan ĉiutagan jurnalon «Gazeta de Noticias», unu el la plej ŝatataj en nia lando, kiu, la 12an de Majo dediĉis unu tutan paĝon (la 1a paĝon) al Esperanto. Ĝi publikigis portretojn de Dro Zamenhof, Boirac, Bourlet, de brazilaj esperantistoj, diversajn propagandajn gravuraĵojn, artikolojn, poeziojn, k. t. p.

— Ankaŭ «O Paiz» kaj «Gazeta da Tarde» aperigis bonajn artikolojn.

— La revuo «Revista da Semana» publikigis la esperantistan kanteton «Al Verda Stelo», poezio de S-ro Mello Souza, kaj dediĉita al la Kongreso kaj bonege kantita de l'lernantinoj de S-ro Paulo Carneiro, dum la lasta festo, laŭ ĉarmega muziko verkita de D-ro Ferreira Penna, profesoro ĉe la Normala Lernejo de Guaratinguetá.

— La «Revista da Epoca» publikigis informojn pri esperanto, portretojn, k. t. p. kaj la tre konataj revuoj «Fon-Fon» kaj Malho fotografaĵojn farotajn dum la Kongreso.

— La Petropolisa grava gazeto Cruzeiro publikigis en honora paĝo portreton de D-ro Baggi de Araujo kaj lian biografion.

— La Kongreso havis Delegitojn en multaj urboj, kiuj aperigis en la lokaj jurnaloj scüĝojn ricevitajn, Tiuj delegitoj estis en Pará, D-ro Nuno Baena; Maranhão, D-ro Agenor de Miranda; Piauhy, D-ro João R. Oliveira Bello; Ceará, Henrique Mendes; Parahyba, Pastro Mathias Freire; Pernambuco, D-ro Bianor de Medeiros; Alagoas, Paulino Santiago; Sergipe, Nyceu Dantas; Bahia, D-ro Magnus Sondhall; Espirito Santo, Araujo Primo; Estado do Rio, Honorio Leal; S. Paulo, D-ro Haroldo Amaral en la ĉefurbo, D-ro João Keating en Campinas kaj Nero Senna en Guaratinguetá; Paraná, Leopoldo Pereira; Santa Catharina, D-ro Adolpho Goeldner; Rio Grande do Sul, Murillo Furtado en Porto Alegre kaj Arno Ernst en la urbo Rio Grande Goyaz, D-ro Antonio Perillo: Matto Grosso, Aristides Paes Campos; Minas Geraes, José Soares de Carvalho en Bello Horizonte, Paulino Godolphim Bandeira en Juiz de Fóra kaj Alceu Novaes en Uberaba.

Laŭ ordono de nia registaro, la telegrafa interkorespondado de l'Kongreso estis senpaga.

La 4a Kongreso

—Ĝis la 4a en Juiz de Fora! diris inter si la geesperantistoj kiam ili disiĝis.

Efektive, la 4a okazos en tiu granda kaj progresema urbo de l'Ŝtato Minas Geraes. La Organiza Komitato, jam elektita de la estraro de Brazila Ligo, konsistas el S-roj D-ro Ataliba Amaral de Araujo, prezidanto; Hernani Mendes, 1a Sekre-

tario; Honorio Rivereto, 2ª Senretario kaj Paulino Godolphim Bandeira, kasisto. Tiu komitato jam komencis labori por ke la 4ª Kongreso atingu sukceson ankoraŭ pli grandan ol la antaŭaj.

Ni do diras al ĉiuj niaj amikoj:

— Prepariĝu por iri al Juiz de Fora!

VI CONGRESSO INTERNACIONAL DE ESPERANTO

Realizar-se-á de 14 a 20 de Agosto vindouro, em Washington, o VI Congresso Internacional de Esperanto.

Tal é o entuziasmo que reina, tão grande o numero de adhesões recebidas e tão valiosos são os recursos de que dispõe a Commissão Organisadora, que, á vista do genio emprehendedor e ousado dos norte-americanos, é quasi certo que esse Congresso exceda em exito e brilhantismo a todos os anteriores.

O progran ma definitivo do Congresso ainda não foi publicado; sabe-se, porèm, que com um trabalho intelligente e febricitante, estão em preparo festas prodigiosas, excursões bellissimas bailes, etc., além das solemnidades e sessões ordinarias do Congresso.

Na impossibilidade de publicar inegralmente as circulares expedidas pela Commissão Organisadora, damos em resumo, as informações que ellas contém.

—Fazem parte da Commissão Organisadora os Srs. John Barret, Director do Bureau das Republicas Americanas e presidente da *Esperanto Association of North America*; Edwin C Reed, Secretario da mesma *Association*; coronel Robert Harper, presidente do National Bank, professor Spillman, Wiliam Gude e out.as pessoas gradas.

—O cartão de congressista custa 5 dollars. Aos congressistas vindos do estrangeiros será restituida metade dessa importancia.

Devem ser encommendados os cartões ao Secretario da Commissão ou ao *Centra Oficejo*, rue de Clichy 51, Paris.

—Uma commissão está encarregada de receber os *samideanoj* esrrangeiros e outra de organisar a hospedagem com abatimento nos melhores hoteis de Washington. os Nhoteis de 1ª classe os congressitas pagarão tres dollars diarios; mas em outros bastante confortaveis, o preço é inferior. Haverá abatimento tambem nas estradas de ferro e vapores em que se fizeram as viagens e excursões posteriores ao Congresso.

—Haverá um grande torneio de baseball, interessante jogo nacional dos norte-americanos.

—Uma das festas mais bellas do Congresso será o *baile internacional*, ao qual comparecerão todos os congressitas vestidos segundo os seus costumes nacionaes ou regionaes.

—A Commissão Organisadora editou bellos cartões postaes e artisticos sellos commemorativos do grande *rendevuo*. Por 50 Sd. pode-se comprar 15 dos primeirss, ou 100 dos ultimos. Para encommendas e informacões dirigir-se ao Sr. Edwin C Reed, secretario da Commissão, Chamber of Commerce, Washington D. C.

A exemplo do que se fez em Barcelona, haverá um grande concurso litterario para o qual têm sibo propostos varios themas e conferidos premios que serão distribuidos em sessão festiva.

A Commissão Organisadora propõe os seguintes themas, para os quaes offerece bellas medalhas aos vencedores:

1—Para o melhor trecho em prosa (mil a duas mil palavras) sobre a *Universala Frateco*.

2—Para a melhor poesia (20 a 50 versos) sobre a *Universala Frateco*.

3—Para o melhor conto original (de 2.500 a 3.000 palavras).

4—Para o melhor conto original (de 2.500 a 3.000 palavras) escripto por joven de 15 a 20 annos de edade.

utros themas e os Opremios eorrespondentes: 1º Similhança entre Zamenhof e Lincoln—collecção de obras do Dr. Zamenhof luxuosamente encadernadae; 2º Utilidade do esperanto para os cegos—premio offerecido por Th. Cart.; 3º Utilidade do esperanto para o commercio—um rico ocjecto de arte—premio offeracido pela Chamber of Commerce de Washington.

Convite diplomatico official.—Communicanos o Sr. Reed, Secretario da Commissão Organisadora, que o Governo dos Estados Unidos ordenou a todos seus representantes diplomaticos no estrangeiro que convidem officialmente os Governos, junto aos quaes estão acreditados, para que estes se façam representar no 6º Congresso Universal de Esperanto.

Esse acto do Governo Norte Americano é, sem duvida, uma relevantissima victoria para nossa causa, pois é de crer que attendendo a esse convite, grande numero de paizes enviem delegados officiaes ao Congresso.

—Pelo Congresso de Petropolis foram designados os Srs. Mello e Souza e Quirino de Oliveira para representar os esperantistas brasileiros no Congresso Universal de Washinhton.

ESPERANTO

ĈE OFICIALAJ LERNEJOJ

Malfermis de cursoj ĉe Modelaj lernejoj.—Plezure ni sciigas nian legantaron pri gravega triumfo kiun la agema Brazila Klubo Esperanto ĵus sukcesis atingi: la malfermo de kursoj de esperanto ĉe la Modelaj Lernejoj de nia ĉefurbo.

Dank'al la klopodoj de l'estraro de B. K. E. D-ro Silva Gomes, Direktoro de l'Publika Instruado konsentis je la malfermo de tiuj kursoj; kaj Fino

Esther Pedreira de Mello, inspektorino de l'Lernejo, sendigis la necesajn ordonojn, elektinte samtempe ja professorojn, kiuj estas la jenaj:

Modela Lernejo «Rodrigues Alves»—D-ro Couto Fernandes;
« « «Affonso Penna»—Hernani Mendes;
« « «Tiradentes»—Mello Souza;
« « «Barth»—Fino Julia Fernandes;
« « «Benjamin Constant»—Sino Irene Santos;
« « «Prudente de Moraes»—Alekso Fanzeres;
« « «Deodoro»—Sino Maria Chalréof;
« « «José de Alencar»—D-ro Couto Fernandes.
« « «Gonçalves Dias»—Arteobella Frederico.
« " "Bazilio da Gama"—Pedro A. Coutinho.

En tiuj Lernejoj la gelernantoj estas dividitaj je tri klasoj: unuagrada. mezgrada kaj komplementa. En la esperantaj kursoj estas oficiale akceptitaj nur la gelernantoj kiuj apartenas al la lasta klaso; tamen, pro speciala permeso, ilin ĉeestas ankaŭ multaj apartenantaj al la aliaj klasoj, kies regulaj ĉiutagaj lecionoj ne malebligas tion.

Entute, per tiuj kursoj lernas esperanton plimalpli 400 gejunuloj de l'modelaj lernejoj.

Esperanta kurso ce «Pedagogium».—En *Pedagogium*, la fama supera lernejo por *profesorinoj* nia bona samideano D-ro Everardo Backheuser plensukcese direktas esperantan kurson, kreita ankaŭ post oficiala permeso de l'Urbestro.

Por la diskonigo de nia idiono sendube nenio pli taŭga kaj pli efika estas ol tiu kurso kie ellernas multe da lertaj profesorinoj jus diplomitaj, kiuj poste enkondukos esperanton en siajn lernejojn.

Notindan konsekvencon kaŭzis tiu kurso: fariĝis esperantistino la klera Inspektorino de l'Modelaj Lernejoj, Fino Esther Pedreira de Mello, kies aliĝo tre nin ĝojigis.

Aliaj oficialaj kursoj.—Ĉe la Nacia Gimnazio D-ro Backheuser faris jam kurson de esperanto, kun permeso de l'Ministro de l'Internaj Aferoj, D-ro Tavares de Lyra.

Same faris en la Milita Lernejo S-ro Daltro Santos.

La estraro de l'Ŝtato S. Paulo antaŭ nelonge konsentis je la malfermo de kurso en la Normala Lernejo de Guaratinguetá, direktita de l'profesorino Maria Antonietta Milliet.

Ĉe la Modela Lernejo José de Alencar daŭrigas la kurso direktata de D-ro Couto Fernandes kiu ĝin malfermis la pasintan jaron, okazinte tiam beleta festo pri kiu raportis la tuta gazetaro.

La Direktoro de Publika Instruado faris tiam belan paroladon, kiun ni publikigis en nia lasta numero.

KRONIKO

Shtato Pará.— En Belem, ĉe furbo de Pará fondiĝis nova grupo *Norda Matena Stelo*, kies estraro estas la jena: honora prezidanto, D-ro L. L. Lamenhof; prez. D-ro Nuno Baena; Sekretario, Guilly Tesch Furtado; Kasistino, Maria do Carmo Britto; Bibliotekario, Anna Sarah Mattos; oratoro João Coral.

La sidejo de l'grupo estas: rua Lauro Sodré, 130.

Pri la prezidanto, D-ro Nuno Baena, unu el al fondintoj de Brazila Klubo «Esperanto», ni profitas la okazon por sciigi ke li estas profesoro aprobita de l'grupo de Parizo, kie li vojaĝis antaŭ du jaroj. En «Provincia do Pará», D-ro Nuno Baena aperigas ĉiusemaj ne artikolojn kaj sciigojn pri esperanta movado.

Shtato Maranhão.— Nia samideano S-ro Agenor de Miranda, kiu estas la ĉefinĝeniero de l'Nacia Telegrafo en tiu ŝtato, daŭrigas intereseĝi pri nia lingvo.

Shtato Parahyba. — S-ro Pastro Mathias Freire daŭrigas propagandi nian lingvon per la jurnaloj kaj li informas nin, ke tre baldaŭ fondiĝos en la ĉefurbo de tiu ŝtato esperantista grupo.

Shtato Pernambuco. —S-ro Manoel Feodrippe de Souza, profesoro de modermaj lingvoj, instruas ankaŭ esperanton en sia kolegio. Li estas en tiu ŝtato reprezentanto de Internacia Ligo, kies sidejo estas en Frankfurt-sur-Meine.

Stato Alagôas.—La 2-an de Marto okzis en salono de l'telegrafejo de Maceió kunsido de l'anoj de *Alagôas Esperanto Klubo* por la elektado de nova estraro; jen ĝi estas: Prezidanto, D-ro Arruda Beltrão; Vicprezidanto, Kolonelo Zeferino dos Santos; 1ª Sekretario, pastro Mauricio da Rocha; 2ª Sekretario, fino Carmen Machado; oratoro, Paulino Santiago; Bibliotekario, O. de Oliveira; kas. José Corrêa Couto.

Dum la kunsido D-ro Arruda Beltrão faris tre bonan paroladon.

Rio de Janeiro.—Kiel jam ni informis nian legantaron, la geesperantistoj de Rio kutime kunsidas ĉiumonate en verpermanĝoj kiuj estas dediĉataj al samideano fremda aŭ al eminenta brazilo, kiun oni volas varbi. Unu el la lastaj vespermanĝoj estas dediĉita al D-ro L. Kuppers, germana militkuracisto kiu tiuepoke pasigis ĉi-tie kelkajn tagojn kaj oni profitis la okazon por promenigi lin tra la urbo, kiun li tre ŝatis.

—La 18-an de Marto, nova kurso 4 estas malfermita de D-ro Couto Fernandes ĉe Asocio de komercoficistoj. Tiu kurso plene sukcesas kaj en ĝi partoprenas 36 gelernantoj.

—La 20-an de Marto, alvenis de Eŭrope D-ro João Keating, kiu nin reprezentis ĉe la Kongreso de Barcelona.

La geesperantistoj do Rio lin ricevis en vaporŝipeto portinte la *verdan standardon*. Post kantado de nia himno ĉe *Aragon* en kiu alvenis la atendito, oni iris al tre konata hotelo de l'urbo por vespermanĝi kune.

— La lastan Decembrom okazis en Instituto Nacia de Muziko, kun granda sukceso, koncerto organizita de l'lernantinoj de «Conservatorio Livre de Muzica» dediĉita al Brazila Klubo Esperanto. Komenciĝis tiu belega festo per la himno Antaŭen, de Schafer, kantita de 68 fraŭlinoj blankevestitaj, kun verdaj steloj ĉe la brustoj.

Partoprenis en tiu ĥoro, krom lernantinoj de l'«Conservatorio», tridek lernantinoj de l'esperanta kurso de l'Municipala Lernejo «José de Alencar». Aliaj fraŭlinoj kantis aŭ deklamis esperantajn poeziojn.

— En tiu sama monato la geesperantistoj de Rio kaj proksimaj urboj festis la datrevenon de D-ro Zamenhof per granda vespermanĝo pri kiu la tuta gazetaro raportis. Oni sendis gratulan telegramon alD-ro Zamenhof.

— La Ministrejo de l'Internaj Aferoj elektis D-ro Vieira Souto por reprezenti nian landon ĉe la 5ª Universala Kongreso en Barcelono.

Sed, laŭ ni legas en *Diario Official*, oficiala ĵurnalo de l'brazila estraro, D-ro Souto, ricevinte ordonon de l'Ministrejo de Industrio por tuj reveni Brazilujon plenumi urĝan komision, ne povis tial reprezenti nian estraron ĉe tiu Kongreso.

Espereble al la 6ª Universala Kongreso, nia registaro sendos oficialan delegiton reprezenti ĝin.

—Ni estis surprizitaj antaŭ kelkaj semajoj de l'*Kompanio de naciaj loterioj*. Tiu kompanio, tute propramove, publikigis reklamojn entenante malgrandan vortaron esperanto-portugalan kaj tion ĝi larĝe disdonis tra nia tuta lando.

— La vortaro esperanto-portugala de S-ro Tobias R. Leite, publikigita de firmo Hachette kaj Kio estos baldaŭ aĉetebla ĉi-tie ĉe librejo Alves, etrato Ouvidor.

Stato S. Paulo.—Dum la lasta Januaro, ĉe grupo *Esepro*, de S. Paulo, okazis literatura kunsido tre interesa. Dum la kunveno estas fondita brazila fako de Esperantista Katolika Unuiĝo, kies sidejo estas en Parizo. La festo finiĝisper granda balo.

Stato Minas Geraes.—*Juiz de Fora* Laŭ nin sciigas S-ro Paulino Godolphim Bandeira, delegito de l'Tria Kongreso, regas en tiu urbo granda entuziasmo pro ĝia elekto kiel sidejo de l'Kvara Brazila Kongreso de Esperanto. De nun jam promesis helpon kelkaj e minentaj aŭtoritatoj de l'urbo kaj la tiea gazetaro.

Dank'al la vigla propagando kiun oni faros ĝis la Kvara, tiu ĉi kongreso atingos, nedubeble, grandan sukceson.

Viçosa—En la ĵurnalo *Cidade de Viçosa* S-ro A. A. Loureiro publikigas bonajn artikolojn pri kaj por esperanto.

Cataguazes—Laŭ ni legis en la gazeto «A Epocha», de tiu progresema urbo, oni decidis fondi tie Grupon Esperantistan, kies prezidanto estas, provizore S-ro Quintino Taveira, kaj sekretario S-ro Fenelon Barbosa.

Tiu nova organizaĵo, ricevinte multajn aliĝojn, montriĝas jam sufiĉe vigla por efike propagandi nian ideon en Cataguazes.

Pro tiu ni kore gratulas la iniciatintojn de tiu plensukcesa movado, niajn fervorajn kunbatalantojn Quintino Taveira kaj Fenelon Barbosa.

Stato Paraná.—S-ro M. A. Costa Pinto skribis artikolon en *Republica*, ĵurnalo de Curityba, kontraŭbatalinte informon malfavoran al Esperanto.

O ESPERANTO NO ESTRANGEIRO

Inglaterra.—Durante o anno de 1909 fundaram-se nesse paiz 24 sociedades esperantistas— Realisou-se em Maio ultimo, na cidade de Cheltenham, o 3º Congresso Esperantista Inglez— Dois importantes jornaes de Leeds publicam semalnamente lições de esperanto—A Sociedade Philosophica de Camberwell organisou por occasião de sua ultima festa uma exposição de objectos esperantistas e em seguida abriu um curso para seus membros—Falleceu o major General George Cox, a quem muito deve a propaganda do esperanto na Inglaterra.

Suecia.—Annuncia-se o apparecimento de uma gazeta mensal, denominada «Sveda Esperantisto», que naturalmente dará grande impulso á propaganda nesse paiz.

Noruega.—As livrarias de Stockolmo começam a interessar-se pela propaganda da lingua internacional—Appareceu em Christiania a revista «Norvega Esperanto Gazeto».

Russia.—Segundo as ultimas informações, a Ruslanda Esperantista Ligo, fundada em Março de 1909, já conta 24 filiaes em diversas cidades —Deve ter se realisado em Maio ultimo 1º Congrreo russo—Abriu-se um curso no gymnasio de Vladivostock.

Polonia.—O esperanto foi introduzido em dois gymnasios de Lodz—Appareceu em Varsovia um novo jornal denominado «Voĉo de Farmaciistoj», orgão da Associação Internacional dos Pharmaceuticos.

A revista de medicina «Voĉo de Kuracistoj» já conta mais de 1000 assignantes,

França.—Já existem nesse paiz 244 sociedades esperantistas.—O 6º Congresso Internacional das federações profissionaes aceitou o esperanto como lingua de intercommunicação.—O Congresso Nacional dos Syndicatos de Cabelleleiros, que se reuniu em Grenoble, exprimiu o voto de que a lingua Esperanto seja estudada, e posta em pratica nos syndicatos.—Funccionam actualmente em Paris mais de 90 cursos de Esperanto.—Reuniu-se em Paris, nos ultimos dias do Março, o 1º Congresso de Catholicos Esperantistas. A elle compareceram 500 congressistas e o successo obtido foi extraordinario.

As sessões effectuaram-se nos salões da Universidade Catholica e foram discutidas, somente em esperanto, as seguintes theses; 1º Unidade da Igreja; 2º Instrucção Religiosa; 3º Acção Social; 4º Organisação matarial e pratica da União Catholica.—A Camara Municipal de Louhans exprimiu o desejo de que o Esperanto seja introduzido nos programmas de ensino.—A municipalidade de Le Creusot concedeu 500 francos para auxilio ao 3º Congresso da Federação Esperantista da Borgonha.—Em fins de Novembro abriram-se em Orleans 4 cursos pagos pela Municipalidade e por iniciativa do prefeito dessa cidade.—O prefeito de Toulon poz á disposição do grupo local uma esplendida sala para cursos e séde do mesmo grupo.—O director do jornal semanal Avion» supprimiu de suas columnas a Chronica Financeira e substituiu-a por uma Chronica Esperantista.—O jornal «L'Aero» continua a publicar interessantes artigos em francez sobre esperanto e neste idioma sobre a aviação.—O Sr. Archeacon fez em Orleans deante de 500 pessoas, uma conferencia illustrada com projecções luminosas, sobre o Esperanto considerado como a corôa de todos os progressos modernos.

O Sr. Victor Robert, rua de Richelieu, 83, Paris, envia gratuitamente seu «Katalogo de la Filatelistoj» a todo esperantista que o pedir.

Belgica.—O esperanto foi considerado como uma das linguas officiaes do Congresso Internacional de Pharmaceuticos reunido em Bruxellas.—Abriram-se em Antuerpi -

8 cursos.—O Sr. Bourlet realisou uma importante conferencia em Bruges, á qual assistiu o governador da Flandres Occidental e o burgo mestre dessa cidade.

Hollanda.—Abriram-se cursos de esperanto na Toynbes Societo, onde se ensinam linguas vivas e nelles inscreveram-se 91 pessoas, emquanto que nos cursos de francez e de inglez inscreveram-se respectivamente 35 e 51 pessoas. —O grupo esperantista dos operarios de Haya já conta mais de 150 membros.

Allemanha.—Abriu-se em Chemnitz um curso de esperanto pago pela Muncipalidade para empregados do fôro. Brevemente serão abertos cursos para policiaes, os quaes serão subvencionados pela Repartição da Policia.—A sociedade esperantista de Drcsde já conta mais de 500 membros. Segundo o relatorio do Instituto Esperantista Saxonio, que funcciona nessa cidade, durante um anno ensinaram-se 1707 pessoas em 45 cursos e socios do instituto fizeram 72 conferencias em cidades da Saxonia.—A casa mais importante do mundo para fabricação de apparelhos photographicos, Hüttig A. G., editou um luxuoso catalogo illustrado. inteiramente em esperanto.—Fundou-se em Berlim uma liga de artistas esperantistas.—Para dar uma idéa do rapido progresso do esperanto no Imperio Allemão, basta notar que em 1903 existia nelle apenas 1 grupo de propaganda e em Dezembro ultimo 198, isto é, houve um augmento de 197 em 6 annos!

Bohemia.—Realisou-se em Praga com grande exito o 1º Congresso Bohemio Esperantista. Compareceram 360 congressitas e representantes da Inglaterra, França, Bnlgaria, Allemanha e Suissa.—Fundou-se a Bohema Propaganda Societo Esperantista.—A «Bohema Unio Esperantista» compõe-se de 48 sociedades.—Appareceu uma nova gazeta, denominada «Studento».

Hungria.—Ao Congresso Internacional de Medicina. realisado em Budapest, compareceram 40 medicos esperantistas, dos quaes 5 apresentaram theses em esperanto, as quaes nesse idioma foram discutidas. Essa tentativa teve um pleno successo.—Gazetas da capital e das provincias publicam constantemente artigos sobre o movimento esperantista.

Croacia.—Continua a apparecer com regularidade o «Kroata Esperantisto».—Fundaram-se grupos em Petrovaradin, Urbanja, Gospic, Kostajica e Klanjec.— Abriram-se novos grupos em Zangub.

Suissa.—Uma importante gazeta illustrada, que edita semalmente 10.000 exemplares, concedeu em cada numero uma pagina inteira para artigos e cursos de esperanto.—Essa lingua foi considerada como official no Congresso Internacional de Psychologia reunido em Genebra.

Hespanha.—Sua Magestade Affonso XIII, que, segundo informa o Suno Hispana, já começou o estudo do esperanto; nomeou o Dr. Zamenhof commendador da Ordem Isabel Catholica.—A Camara Municipal de Bilbáo concedeu u na subvenção de 500 pezetas ao grupo local, como auxilio á propaganda. Os guardas urbanos dessa cidade estudam o esperanto com enthusiasmo.—Appareceu em Cadiz uma nova gazeta denominada «Gazeto Andaluzia» e em Barcelona a revista «Semo», orgão da Sociedade Paco kaj Amo». —A maioria das camaras municipaes desse paiz mostra-se favoravel ao esperanto é uma dellas já se correponde nesse idioma.

Ilalia.—O jury da Secção linguistica da Exposição Internacional de Bolonha concedeu 9 primeiros premios a importantes firmas commerciaes esperantistas.—A importante revista «Illustrazione Militare Italiana» começou a publicação de excellentes artigos em esperanto.—Nota-se nesse paiz grande animação em prol da propaganda da lingua internacional.

Rumania.—Realisou-se em Bucarest o 1º Congresso Esperantista. Foi um grande successo. pois compareceram 253 congressitrs, dos quaes 111 bulgaros, 11 servios e 1 russo. Na sessão solemne de abertura estiveram presentes 500 pessoas. A rainha da Rumauia resolveu tomar sob sua protecção a Rumana Esperantista Societo e deu-lhe o direito exclusivo da traducção de todas obras por ella publicadas, sob o pseudonymo 5Carmen Silva.

A' directoria do Congresso prometteu ella dedicar-se ao estudo do esperanto.—O Chefe de Policia de Bucarest declarou que dentro de pouco tempo o estudo desse idioma será obrigatorio para os policiaes.—O governo mandou incluir o esperanto entre as linguas adoptadas na orrespondencia telegraphica como linguagem clara.

Bulgaria.—Cresce o movimento nesse paiz, principalmente em Sofia, depois do Congresso realisado na Rumania. em que tomaram parte 111 bulgaros.—Em Pirdof, o Sr. Kristanoff fez uma conferencia deante de 5000 pessoas. —O jornal «Isthmo» tem publicado excellentes artigos de propaganda.

Grecia.—Appareceram artigos em esperanto em jornaes de Patras e Athenas.—Ainda é pequeno o movimento esperantista nessas cidades, embora haja muitos esperantistas isolados e delegados da U. E. A., ainda não foi possivel fundar-se um grupo de propaganda.— O directo da gazeta «Kriti», que se publica no capital da Ilha de Creta, tem-se interessado pelo esperanto.

Turquia Aziatica.—Fundou-se no Azylo syrio para orphãos, em Jerusalem, um segundo grupo de propaganda. —A partir de Setembro a impressão da gazeta «Greklingva Esperanto» será paga pelos cofres do governo da Jlha de Samos.

Japão.—O excellente jornal «Japana Esperantisto» vae publicar em esperento um curso da lingua japoneza. A assignatura annual desse jornal com o supplemento é apenas de Fr. 7,70.—A revista «Iji Geppo», de Tokio, publicou um excellente artigo, denominado «A medicina e o Esperanto» que recommenda o estudo dessa lingua a todos os medicos.—Fundaram-se novos grupos em Hirošima. cujo presidente é o director da Escola Normal, em Kagošima e em Minagi.

Tunisia.—Em Tunis abriram-se novos cursos no Palacio das Sociedades Sabias, na Alliança Israelita e na Escola Commercial.

Transwaal.—Graças aos esforços de Sino R. Spero fundou-se um novo grupo na Pretoria.

Estados Unidos.—Reina grande enthusiasmo em toda a republica por causa do proximo Congresso Internacional a realizar-se de 14 a 20 de Agosto, em Washington e do qual damos detalhadas informações em outra secção.—Appareceu um novo jornal denominado «Verda Stelo Internacia».—As gazetas «The American Journal of Clinical Mudecine». de Chicago e American Drugist and Pharmaceutical record», de New York, têm publicado artigos de propaganda e licções de esperanto.

Mexico. — Realizar-se-á na cidade do Mexico um bello festival Esperantista logo em seguida ao 6ª Congresso Internacional. As cidades que mais enthusiasmo e esforço têm demonstrado para a propaganda são as seguintes:
Mexico, Chihuahua, Tampico, Vera Cruz, León, Zamora, Tezintlán. Toneon. Durango. Guadalajara e algumas outras.—Annuncia-se o apparecimento de mais uma revista, «Mekzika Stelo», cujo diector será o professor L. Battero. —Abriu-se um curso na Escola de N. S. de Lourdes, em Tezintlan, importante estabelecimento de instrucção para senhoritas.

Columbia.—Appareceu em S. José de Cucuta o jornal «Kolombia Stelo,». Nossas cordeaes saudações ao nosso collega sulamericano.—Fundaram-se grupos em Altamira e Bukaramanga.

Venezuela.—Fundou-se o primeiro grupo esperanrista nessa republica, em Ciudad Bolivar, sendo presidente o director do Collegio Dalla Casta.—Em Caracas 35 esperantistas inscreveram-se como socios da Universala Esperanta Asocio.

Republica Argentina.—Fundou-se em Cordova um grupo esperantista denominado «Kordova Esperanta Semo», cujo fim é semear em todas as provincias a lingua do Dr. Zamenhof.

A. C. F.

BIBLIOGRAFIO

Ni ricevis kaj tre dankas:

De Hachette Co, Paris:

Frenezo. du unuaktaj verkitaj drametoj de F. Pujulá-Vallés (Aŭtunoj Ventoj; Novelo.)

Prezo.............................. fr. 1

Misteroj de Amo, du unuaktaj originale verkitaj dramoj de Nadina Kolavrat (Morto kaj Vivo; Portreto.)

Prezo.............................. fr. 1.20

Tutmonda Jarlibro Esperantista kun la adresaro de D-ro Zamenhof kaj esperantista societaro por la jaro 1909.

Prezo.............................. fr. 2.50

Fundamento de Esperanto de L. L. Zamenhof (eldono hungara), tradukita laŭ la permeso de la aŭtoro de Paul de Lengyel.

Prezo.............................. fr. 1

De S-ro Hüttig A. G:

Foto, tre lukse eldonitá kaj tute esperante verkita katalogo de fotografaj objektoj.

Petu ĝin al la firmo Hüttig A. G., Dresden-Striesen, Schandauerstr, 76.

De Esperantista Centra Oficejo:

L'Esperanto et les langues nationales par M. le Général Sebert, membre de l'Institut.

De Universala Esperantistá Popol-Biblioteko, 170 Kepplerstraat, Hago:

No. 1ª Naŭ Historioj pri l'Aŭtoritato, laŭ Multatuli, Tradukita, kaj provizita per klarigoj kaj notetoj, de J. L. Bruyn.

Prezo.............................. Sd 4

De Nova Esperanto Biblioteko, Lódz (Polujo):

Nº 1. Ama Bileto, komedieto unuakta de Michaelo Balucki.

Esperantigis F. Endr.

Prezo.............................. Sd 20

Nº 2 A... B... C..., noveleto de E. Orzesko, esperantigis E. Ender.

Prezo.............................. Sd 20

De la Internacia Esperantista Societo «Libera Penso»:

La Pledo por Ferrer, de Francisco Galceran Ferrer, Kapitano de militaj inĝenieroj.

Prezo.............................. Sd 6

De Sino Josée Guivy, 104 rue George Sand, Tours, France, la muzikajojn:

Ho, mia Kor? poezio de D-ro Zomenhof.

Prezo.............................. fr. 1

En Songo, poezio de D-ro Zamenhof.

Prezo.............................. fr. 1.60

Birdoj, forflugu, poezio el Flandra Literaturo,

Prezo.............................. fr. 1,60

La du Muloj, fablo de La Fontaine, trad. Vaillant.

Prezo.............................. fr. 1,60

Himno, poezio de A. Dombrovski.

Prezo.............................. fr. 1,25

De *Presa Esperantista Societo*, 33, rue Lacépède, Paris:

La Vakciniuja Krono, novelo kun permeso de de l'aŭtoro (J. Poruks) el latva lingvo tradukis P. Kikau.

Prezo.............................. Sm 0,20

Dictionnaire Esperanto-Français, avec nombreux dérivés et locutions usuelles.

Prezo.............................. 1 Sm

Novaj Gazetoj ricevitaj:

Bulteno de «Libera Penso», internacia societo esperantista de liberpensuloj.

R. Deshays, Sens (Francujo, Jonne).

Lina-Esperanta Revueto Dumonata. Jare.

Prezo.............................. 3 fr.

42, rue de Montrouge. Gentilly (Seine). Paris.

La Duonmonata.

Tutmonda Esperantanta Revuo, alterne ilustrata, por la vivo de la Esperantistaro sur ĉiuj kampoj de la homa spirito.

Jare. Sm.............................. 1.75

Thomasring, 6 Leipzig, Germanujo.

Universo. Internacia revuo por la belo.

Redaktita de D-ro Albert Schramm. Dresden 20. Germanujo.

Juneco. Oficiala monata organo de la Franca Federacio de la Junaj Esperantistoj.

Jara abono: Sm.............................. 1,60

152, Boulevard Raspail. Paris, 6.

Verda Stelo Internacia.

Monata gazeto. Jara abono: Sm.... 0.40

Oni akceptas respond kuponojn.

Green Star Internacional, Miller, Mo. U. S. A.

Studento. Unua internacia monata revuo de Studentoj-esperantistoj. Jara abono:... 1 Sm

Redekcio K. Kuthan, Praha JI. Jecná ul 24.

Gazeto Andaluzia.

Esperanta monata revuo, organo de la grupoj de Cadiz kaj ĝia regiono. Jara abono Sm. 1.40

Cadiz-Hispanujs.

Semo. Monata gazeto eldonata de Paco kaj Amo.

Jara abono.............................. 1 Sm

Strato Montseny. 67, 2º. Barcelona.

GRAVEGA

Todos os esperantistas brazileiros devem ler na «Gazeta de Noticias» a secção ESPERANTO GAZETO, que se publica duas vezes por semana, contendo as mais recentes e importantes informações sobre o movimento esperantista mundial.

Sendo a «Gazeta de Noticias» um dos nossos mais apreciados orgãos de publicidade, desnecessario é encarecer o auxilio que nos presta com a creação do «Esperanto Gazeto», cuja redacção está confiada a um dos chefes do esperantismo brazileiro.

GRUPOJ ESPERANTISTAJ

1906—Marto—G. E. Suda Stelaro—Campinas.
Junio—Brazila Klubo "Esperanto"—Rua Sete Setembro, 195, Rio.
Septembro—Esp. Societo Sud-Rio-Granda—Rua Sete Setembro, Porto Alegre.
Oktobro—G. E. de Niteroi—Rua Marquez do Paraná, 69, Niteroi.
Decembro—Grupo Esperantista Laboristaro—Rua do Hospicio n. 145, 1º Rio.
1907—Májo — Esperanta Petropolisa Grupo—Petropolis.
Majo—G. E. Cachoeiro de Itapemirim—Espirito Santo.
Julio—Espero Katolika—Libero Badaró, 40, S. Paulo.
Augusto—G. Matena Stelo— Avenida Intendencia n. 193, S. Paulo.
Augusto—Societo Sankta Katarina—Lages, Santa Catharina.
Septembro—Esperanto-Klubo—Aracajú, Sergipe.
Septembro—G. Espero (virina), Rua Veridiana, 10 A, S. Paulo.
Novembro—G. Juna Esperantisto—Rua Veridiana, n. 10 A, S. Paulo.
Novembro—G. E. de Pouso Alegre, Minas.
1908—Marto—G. E. de Bom Jardim, E. do Rio.
Majo—G. E. de Villa Nova de Lima, Minas.
Junio—Brazila Espero (virina grupo) Campinas.
Decembro—Esperantista Klubo de Uberaba, Minas.
1909--Februaro--Amparo Esperanta Klubo, Stato de S. Paulo.
Marto--"Esperantistinaro" de Guaratinguetá, Stato de S. Paulo.
Aprilo--Grupo "Zamenhof", Queluz, S. Paulo.
Junio--Nova Sento--Cruzeiro' S. Paulo.
Junio--Alagoas Esperanto Klubo--Maceió.
Julio--Grupo Esperantista "Antaŭen", Palma, Minas Geraes.
--"Norda Matena Stelo", Tamoyos n. 415B, Belem, Pará.
1910-Majo--Centro Esperantista de Cataguazes, Minas Geraes.

APPARECERÁ BREVEMENTE

o Diccionario Esperanto-Portuguez

DO

DR. TOBIAS RABELLO LEITE

A falta, ha muito tempo sentida, de um bom diccionario esperanto-portuguez, será brevemente sanada com o apparecimento dessa magnifica obra de nosso illustre samideano Dr. Tobias Rabello Leite, presidente do G. upo Suda Stelaro de Campinas, e tambem autor do «Vortaro Portugala Esperanta» que apparecerá em seguida.

O Diccionario esperanto-portuguez foi editado pela conhecida casa Hachette, de Paris e será posto á venda pela Livraria Alves, desta Capital.

HELPABONANTOJ DE BRAZILA ESPERANTISTO

Foram os seguintes os *helpabonintoj* de Brazila Esperantisto durante o anno de 1909:

Brazila Klubo Esperanto, Sroj Murillo Furtado, Everardo Backheuser, João Keating, Alberto Couto Fernandes, J. B. Mello Souza, Leonel Gonzaga, Honorio Leal, Eustorgio Wanderley, Hernani Mendes, Edmundo Felix Tribouillet, Joaquim T. Assumpçao Junior, Manoel Luiz Cuiabano e José Martins dos Santos Filho.

Os *helpabonantoj* durante o corrente anno são mais os seguintes: Esperanta Petropolisa Grupo, D-ro Reinaldo Geyer, D-ro Antonio Carlos de Arruda Beltrao, G. E. Norda Matena, Stelo de Pará, João Teixeira de Siqueira Magalhaes, D-ro Ataliba Amaral de Araujo, João Duarte da Silneira, D-ro Alcibiades Corrêa Paes, D-ro Oscar Napoleao Garcia de Souza e João Alfredo Desiderio Combat.

A todos a Brazila Ligo agradece o valioso auxilio que por esse meio nos prestam.

GRAVA AVIZO

A Brazila Ligo Esperantista encarrega-se de quaesquer encommendas de obras sobre esperanto editadas no Brazil ou no estrangeiro, assim como acceita assignaturas para todos os jornaes esperantistas do mundo.

*Dirigir-se ao Secretario da B. L. E., rua Sete de Setembro 195, Rio de Janeiro.